

no razstavo. Ta semenogojna razstava, ki se letos prvičkrat vrši in katere se lahko udeležijo originalni semenogojni vzgojevalci, to so taki kmetovalci, ki si držijo gojni vrt, ima nalogo opozoriti kmetovalce na dobre semenogojstva in jim povedati vire, kjer dobijo visokovredna gojna semena. Na razstavi bodo gojne vrste od žita in okopavine in sicer zrna žita, rastline in klasne poskušne gojnih vrst, razven tega razstilinski gojni pripomočki.

Sanatorij v Mariboru, Gosposka ulica 49, telefon št. 23-58. Najmodernejše urejen za operacije. Diatermija, višinsko solnce, tonizator, infrardeča žarnica. Cene zmerne. 581

Karl Mayjevi spisi.

Karl Mayjevih spisov novi zvezek in sicer III. knjige »Po divjem Kurdistanu«, je izšel. Cena 13 Din. Vsem čitateljem sporočamo, da bo sedaj za čas jeseni in zime izhajal Karl May tako, da bo vsak mesec nov zvezek izšel. Vabimo zato vse sloje, ki hočejo, da bodo knjigo točno dobili, da že zdaj naročijo tudi nadaljne zvezke. Tretja knjiga bo tudi zelo zanimiva. Imenovala se bo »Iz Stambula v Bagdad. Kdor še ni med naročniki teh spisov, mu svetujemo za zimski čas, da si jih oskrbi. Ne bo mu žal. Dosedaj so izšli torej sledeči zvezki Karl Mayjevih spisov:

I. Knjiga: »Križem po Jutrovem«

1. zvezek: Jezero smrti.
2. zvezek: Kako sem v Meko romal.
3. zvezek: Pri Šamarih.
4. zvezek: Med Jezidi.

II. Knjiga: »Po divjem Kurdistanu«

1. zvezek: Amadija.
2. zvezek: Beg iz ječe.
3. zvezek: Krvena osveta.
4. zvezek: Med dvema ognjema (izide 1. sept.).

Vsak zvezek stane 13 Din. Posamezna knjiga (4 zvezki) vezana v polplatno stane 65 Din, vezana v platno 70 Din. — Naroča se pri Tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta 5 in Aleksandrova cesta 6.

Au! Gost (domači hčerki): »Gotovo veliko pomagata mamici pri domačih opravkih?« — Hčerka: »O, nekoliko že. Danes sem jaz na vrsti, da preštejem žlice, ko boste vi odšli!«

Maribor. Na praznik Marijin dne 8. sept., popoldne ob petih nam bo Poselska zveza v Zadrugi gospodarski banki pokazala v svoji prireditvi, kako goji »Cvetina Borogradska« v srcu cvetko hvaležnosti in ljubezni napram starišem, ko nastopi službo pri grajskem oskrbniku, samo da reši očeta iz ječe. Vsi stariši in mladina dobrodošli v obilnem številu!

Svečina. Od severne meje prihajajo vesti, da se dela na narodnem in kulturnem polju s polnim parom. Katoliško prosvetno društvo je priredilo v nedeljo dne 24. avgusta v Svečini veliko narodno veselico v ogromnem prostoru pred grajsko kletjo, ki je pa bil ves s cvetlicami okinčan. Neumorno se je trudil predsednik gospod Frančišek Šerbinek, da je tehnična stran prireditve izpadla nad vse pričakovanje dobro. Svečinci pač znajo zasnovati take veselice v velikem stilu. Navzroč občinstvo pa je vse elektriziral novi gospod šolski upravitelj Berce. Prvič je nastopil pod vodstvom gospoda upravitelja moški zbor (30 članov), ki je izvajal razne domoljubne pesmi v splošno zadovoljnost mogočne množice. Svečina vsestransko vidno napreduje in to po posebni zaslugi in neumornem prizadevanju novega gospoda šolskega upravitelja Jožefa Berce, ki je Svečino olepšal, zasadišči rože okoli šolskega poslopja, naredil je pred šolo novi prekrasni vrt z lično verando v sredini vrta, kar daje prostoru pred cerkvijo pestro sliko. Prosta zabava je trajala še v mrak v najlepšem razpoloženju, saj so se točila tam kaj najboljša izbrana svečinska vina. Blagemu gospodu upravitelju Zöhnerju pa gre posebna zahvala, da je že v tretjič dal na razpolago veličastne graščinske prostore za veselico. Vsem gospodom, ki so pokazali toliko požrtvovalnosti pri igri in zabavi, pa vsa čast, igralci pa so pobrali zaslužene latorike.

Fantovski tabor pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju, ki se je vršil v nedeljo dne 24. avgusta, je jako lepo uspel. V nabito polni cerkvi je pridigoval in maševal vlč. g. dr. Jeraj. Zunaj cerkve pa se je vršil krasen fantovski tabor, ki so se ga udeležili fantje iz šestih župnij Dravskega polja. Otvoril je fantovski tabor domačin-bogoslovec, vodil pa ga je domači vlč. g. župnik Spindler, ki ima tudi glavno zaslugo, da je tabor tako odlično uspel. Na taboru je najprvo govoril dr. Jeraj

o sodobnih nalogah fantovske prosvete, za njegovim govorom pa so se nizali kratki in jedrnat mladeniški govori, deklamacije ter krasne pesmi, ki sta jih odpele domači pevski zbor in posebno lepo še hajdinski fantovski zbor. Dravsko polje se je zdramilo prvo in zbira navdušeno moško mladino pod katoliškimi in slovenskimi prapori.

Šoštanj. Prosvetno društvo priredi dne 7. in dne 8. septembra ob treh popoldne v Stomškovem domu dijaško akademijo. Spored je zelo pester in bogat. Poleg Bevkovega »Kajna« so na programu še deklamacije, recitacije, govor, pevske in violinske točke itd. — Vse, ki ljubijo mladino in njeno stremljenje, k prireditvi iskreno vabimo! Bog živi!

Pišce. Prosvetni delavci v Pišceh so na delu. Kar dve igri so priredili v enem mesecu. Dekleta so dne 20. julija postavila na pišečki oder »Nežko z Bleda« z uspehom, kakor ga še ni doživela igra s samo ženskimi vlogami. Vse vstopnice so bile razprodane in še je bilo povpraševanje po njih. Fantje pa so, kakor še nikdar, kar stoje Pišce, pokazali toliko korajže in navdušenja, da so pod vodstvom naših dijakov, kljub temu, da so morali hoditi k vjam iz celo po eno uro oddaljenih vasi, pripravili »Desetega brata« v 14 dneh in so uspeli, kakor ob premijeri dne 15. avgusta, tako tudi ob ponovitvi dne 24. avgusta naravnost sijajno. — Letos so obhajali Piščani 25letnico, odkar je bil »Deseti brate« prvič igran v Pišceh. Kakor so si takrat globoko v spomin vtisnili gledalci vse prizore in osebe, posebno seveda Krjavlja, Desetega brata in Dolefa, tako se jih bo gotovo, smemo upati, tudi novi rod še dolgo spominjal.

Št. Ij v Slov. goricah. Velika narodna slavnost se vrši na praznik dne 8. septembra popoldne. Če bi bilo tudi slabo vreme, ostane slavnost kakor je določena. V tem slučaju je dovolj prostorov na razpolago v Slov. domu in bivšem Súdmarkhofu. Prijazno vabimo vsa narodna društva iz Maribora in daljne okolice. Prijavljenih je že več pevskih društev, ki bodo nastopila. Tako se je prijavi mlado narodno pevsko društvo iz Svečine, od koder bo sploh velika udeležba. Vspored bo zelo pester: Po dohodu vlaka iz Maribora bo pozdrav gostov na kolodvoru po akademiku G. Hancu. Ob cesti bodo stali slavoloki pred Občinskim domom (prej Súdmarkhof) bo pozdravil udeležence in društva prvi slovenski župan šentiljski gospod Thaler. Pri slavnosti sodeluje slovensko pevsko društvo »Maribor« in godba Katoliške Omladine iz Maribora.

Lepe tiskovine

za trgovce, obrtnike, urade, kakor tudi večbarvne razglednice, barvotiske in druge v svojo stroko spadajoče tiskovine v latinici in cirilici

izvršuje

hitro, solidno in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila

v Mariboru

Koroška c. 6

Čekov. račun št. 10.602

Telefon interurb. št. 2113

vendar so podani glede grofov Zrinjskega, Nadasdyja in Frankopana vsi znaki izdajstva. Ne smemo zamuditi niti ure, drugače imamo opravke z Zgornjo Ogrsko.«

»To menim tudi jaz,« poseže vmes Montecucculi, izkušen vojskovodja, »nič več odlašati, nič več se pogajati. Vojna zoper upornike: to mora sedaj biti geslo.«

»Vendar,« pripomni Hoher, »sem mnenja, da se ne sme postopati prenašlo, ampak se mora še nekaj časa čakati, da se ti strupeni elementi sami med seboj uničijo. Znano nam je, da v taboru ogrskih nezadovoljnejšev ni edinosti, marveč sta Zrinjski in Nadasdy drug na drugega ljubosumna ter si v marsičem nasprotujeta.«

»Da,« pravi grof Nostic, »med seboj se pričajo ter si nasprotujejo, zoper cesarja pa so vsi edini.«

»Vi gospodje, delate s peresom,« reče Montecucculi kanclerju Hoherju, »vi ste previdni in zato počasni v izvrševanju svojih načrtov. Mi pa, ki nosimo meč, rajši presekamoz voz, če se ne da hitro razvozljati. Zarotnikom se je dalo dosti časa, da se spametujejo, zdaj je treba proti njim odločno in hitro delati.«

»To mislim tudi jaz,« poseže vmes grof

Schwarzenberg, »nič več prizanesljivosti, nobene milosti za ogrske zločince.«

»Ne, gospodje,« povzame minister besedo, »dva pota sta, pot milosti in strogosti, prvi je nedvomno najboljši in treba se ga je držati, dokler je sploh mogoče. Nedavno je bil pri meni škof iz Zagreba ter se je potegoval za Zrinjskega, češ, da je le zaradi tega tako vznevoljen, ker ni bil nikdar odlikovan. Naj bi se škofu dalo zagotovilo, da bo grof Zrinjski pomiloščen, ako se takoj uda.«

»Se strinjam,« vzklikne kancler Hoher, »toda mislim, da v tem zagotovitvi ne sme biti govora o milosti. To bi namreč po mojem mnenju naprotovalo dostojanstvu vladarja, ki se vendar ne bo pogajal z izdajalci.«

»Gospod kancler mi govori iz srca,« zakliče Montecucculi, »mislim, da Zrinjskemu ni zaupati. Ali ni obljubil lani zvestobo ter je izdal Nadasdyja in vendar ni ostal mož beseda.«

»Ne morem glasovati za pot milosti,« pripomni Lamberger, »če se spomnim, s kakšno predrznostjo je izrekel grof pri odhodu v predsobl Njegovega Veličanstva besede: »Mene se še bodo bal. S temi besedami se je zapisal smrti.«

»Znano je,« reče grof Nostic, »da zahteva Zrinjski Hrvatsko zase in Sedmograško za svo-

Nastopijo še razna druga društva. Slavnostni govor ima domači rojak gospod F. Zebot. Med oficijelne točke spada tudi skupna udanostna izjava kralju. Prosta zabava se vrši v slučaju lepega vremena na prostem v okolici Slovenskega in Občinskega doma. Domače mladenke in gospe so organizirale šotore, ki bodo posebno vabljivi. Vabimo posebno domačine, sosedo ter rojake iz Maribora in drugih krajev, da se udeležijo v velikem številu te slavnosti, ki obeta biti ena največjih letošnjih v mariborskem okrožju. Posebno vabimo dobrotnike širom Slovenije, ki so pred 20 leti z darovi omogočili zgradbo zbirališča obmejnih Slovencev. Pridite tudi vsi tisti, ki ste bili pred 20 leti priče divjanja in huronskega vpitja Nemcev. Mariborčane in okoličane opozarjamo, da vozil točno ob pol dveh popoldne iz Maribora ojačen osební vlak v Št. Ilj, a vrača se zvečer ob osmih iz Št. Ilja. Izpred glavnega kolodvora bodo vozili od enih popoldne naprej mestni avtobusi v Št. Ilj, a vračali se bodo zvečer od 6. ure naprej in do devetih iz veselicega prostora.

Cerkveni koncert pri Veliki Nedelji. Cecilijino društvo za stolno župnijo v Mariboru priredi v nedeljo, dne 14. septembra tega leta ob priliki svojega izleta cerkveni koncert pri Veliki Nedelji. Nastopi stolni pevski zbor — do 30 pevcev in pevk — ki ga spremlja 20 članska godba, sestavljena iz mariborskih civilnih in vojaških godbenikov. Skrbno sestavljen spored bo nudil dovolj užitka vsakemu poslušalcu. Začetek točno ob treh popoldne. Po koncertu ugodna železniška zveza, ki omogoča tudi daljnim okoličanom, da se te prireditve, ki je prva te vrste na deželi, udeležijo.

Slovenja vas pri Hajdini. V nedeljo, dne 7. septembra ob 15. uri popoldne nastopijo na vrtu g. Žeraka, trgovca v Slovenji vasi dijakl od Sv. Barbare v Halozah s krasno gledališko predstavo. Na sporedu je zanimiva igra »Naši dijaki«, komedija v dveh dejanjih ter nadvse smešna prizora »Kmet in avtomat« in »Nace Hlačnica«. Vrh tega zapoje dijakl na odru več krasnih pesmi pod vodstvom g. organista Fr. Bračko in dva zelo smešna kupleta. Takoj po predstavi se vrši na istem prostoru prosta zabava s šaljivo pošto, ameriško dražbo zajcev in drugih predmetov. Pri prosti zabavi igra domača godba. Gostom bodo na razpologo topila in mrzla jedila ter pristna vinska kapljica. Naj nihče ne zamudi te lepe prilike, kjer se lahko za mal denar tako dobro in pošteno zabava. V nedeljo torej vsi k. g. Žeraku. V slučaju slabenga vremena prireditve odpade.

Noviče.

Krvavo demonstracije delavstva so se vršile dne 1. septembra v Budimpešti. Nastopila je policija in vojaštvo z orožjem. Beležijo pet mrtvih in 200 do 300 težje in lažje ranjenih. Delavstvo je napravilo veliko škode. Po poročilih sta vpostavljena zopet red in mir.

V Varšavi so se vršile dne 1. septembra velike demonstracije proti Nemcem, ker nastopa Nemčija z zahtevo po spemembi mirovne pogodbe na ško do Poljakov. Na Poljskem so bili te dni aretirani voditelji Ukrajincev in komunistov.

DOPISI

Hrastnik. Tukaj je umrla 1. septembra po daljši bolezni in v visoki starosti gospa Alojzija Dernovšek, rojena Roš. Blagopokojna je bila znana krčmarica narodne Dernovšekove gostilne v Hrastniku, dobra mati, skrbna gospodinja in zavedna Slovenka. Njenemu žaljočemu možu in sinu g. primarju dr. Janku Dernovšku naše sožalje, rajni Alojziji ostani časten in hvaležen spomin.

Sv. Jernej pri Ločah. Dolgo že od nas nismo ničesar spustili v svet, zato pa povemo tokrat nekaj več. Zdravi smo. Od marca do srede julija nismo imeli mrliča. Dosedaj jih imamo letos skupaj pet, tri odrasle in dva otoka. Krstili smo jih 22, poročilo pa se je osem parov, od teh pet Marijinih družbenk. — Toča, ki nas je obiskala 15. avgusta popoldan, hvala Bogu, ni v župniji napravila posebne škode. Hudo pa je udarila vinograde naših kmetov v loški župniji.

Golavabuka pri Slovenjgradu. Tukajšnje prostovoljno gasilno društvo, ustanovljeno leta 1929, praznuje dne 7. septembra tega leta izredno slovesnost, namreč blagoslovitev novega gasilskega doma in nove motorne brizgalne, ki jo je društvo nabavilo pretekli mesec. Slovesnost se vrši po sledečem sporedu: Popoldne ob pol 8. uri sprejem gostov na postaji Turiška vas pri vlaklu, ki prihaja iz Velenja, in ob 8.15 pri vlaklu iz Dravograda. — Nato bo pohod k gasilnemu domu v Tomažko vas, tam ob pol 10. uri sveta maša s pridigo na prostem, po sveti maši blagoslovitev briz-

galne in gasilskega doma ter razni pozdravni in slavnostni govori. Po končanih obredih je odmor in kosilo. Popoldne: ob pol 14. uri začetek velike vaje mislinjskega gasilskega okrožja. Po končani vaji se prične velika vrtna veselica s srečolovom, šaljivo pošto ter raznimi zabavami na vrtu tovariša g. Ivana Sorman v Tomažki vasi. Čisti dobiček prireditve je namenjen za kritje dolga na motorni brizgalni, zato se društvo najvljudnejše priporoča za številno udeležbo. Za dobro jed in pijačo bo preskrbljeno v zadostni meri.

Sv. Križ pri Dravogradu. Pri romarski cerkvi sv. Križa se vrši v prvi polovici septembra več cerkvenih slovesnosti in izobraževalnih prireditev. V petek, dne 5. septembra je prvi petek. V nedeljo, dne 7. septembra ob 9. uri predpoldan sveta maša, nato delavski tabor krščanskih socialistov iz Maribora in drugod. Govorita gg. prof. Ivan Prijatelj in Jos. Rozman. Tabor se vrši ob vsakem vremenu. V ponedeljek, dne 8. septembra, praznik Marijinega rojstva, sta dve sveti maši in pridiga. Napovedana je tudi nemška procesija od Sv. Lovrenca nad Ivnikom. V petek, dne 12. septembra god Imena Marijinega, je več svetih maš. V soboto pride po radeljski cesti procesija iz Ivnika in okolice. Prihod k Sv. Križu ob 6. uri zvečer. V nedeljo, dne 14. septembra, spomin povišanja sv. Križa, se obhaja slovesnost kakor prejšnja leta. Prva sveta maša ob petih zjutraj.

Sv. Barbara v Halozah. V četrtek, dne 23. avgusta je izgubil prevoznik (postiljon) pošte Sv. Barbara v Halozah na cesti od borškega mosta do Sv. Marka pri Ptujju zavitek z napisom: »G. Roza Pavlič, gledališki frizer, Ptuj.« V zavitku je bila namreč izposojena lasulja. Kdor je našel ta zavitek, se naproša, da ga vrne g. prevozniku pošte Sv. Barbara v Halozah.

Zgornje Laše. Iz znane Janezove hiše je dne 24. avgusta na god sv. Jerneja, farnega patrona v Zibiki streljal sin Franc z možnarji. Pri zadnjem blagoslovu mu je razneslo možnar in eden drohcev mu je odnesel zadnji del glave, da so mu izstopili možgani, nakar je nartev padel na obraz. Bil je v najlepši dobi mladosti, v 21. letu, mirnega in veselega značaja, da ga je imelo vse rado, kar je pričal njegov pogreb, katerega se je udeležilo mnogo ljudi. Od hiše žalosti je vodil pogreb domači g. župnik v spremstvu strica Cirila Bračko, frančiškana v Mariboru. V cerkvi je govoril poslovilne besede domači g. župnik. Dragi Franc, težko smo se ločili od tvojega groba, ker smo te ljubili. Preostalim naše iskreno sožalje!

jega zeta ter da se pri tem zanaša na pomoč Turka. Baron Locatelli nabira na tihem zanj dragonce in deželni glavlar Goriške, Karol grof Thurn je tudi že v tej zvezi. Krivda Zrinjskega je torej večja kakor Nadasdyja, ker Nadasdy se ni pogajal s Turki. Zato mislim, da se mora postaviti svarilen vzgled.

»Seve.« pripomni kancler, »če se Zrinjski ne podvrže, kar ni verjetno, se mora proti njemu postopati nad vse strogo.«

»Zato, gospodje,« reče knez Lobkovič, »posvetujmo se, kaj je storiti. Prej mi pa povejte, gospod kancler, kako je na Štajerskem. Ali imate zanesljiva poročila o načrtih upornikov, ki hočejo tudi tukaj uprizoriti upor? Kaj je z grofom Erazmom Tatenbahom, kateremu je naročilo Njegovo Veličanstvo, da posebno pazi na početje zarotnikov, v resnici pa tudi sam nima poštenih namenov.«

Takoj se dvigne gospod Abele pl. Lilienberg ter reče s povdankom:

»Tako ga obrekujejo sovražniki. Grof Erazem Tatenbah pa je najbolj poštena duša, on ljubi življenje in veselje in zdaleka ne misli na kakšno zarotniško podvzetje zoper vladarja.«

»Vendar se je,« poseže vmes knez, »nam po-

ročalo, da je grof mnogokrat v družbi upornikov, zlasti ga je večkrat videti v gradu Čakovcu.«

»Mogoče,« odvrne Lilienberg, »toda to družbo išče gotovo le za to, da se osebno prepriča o vsem, kar se pripravlja na Ogrskem in Hrvatskem zoper kralja in gospoda. Ne, grof Tatenbah je zvest državni služabnik in je morda danes na potu, da poroča Njegovemu Veličanstvu o nakanih upornikov.«

Tako je zagovarjal gospod Abele pl. Lilienberg svojega prijatelja grofa Erazma Tatenbaha. Toda motil se je. Grof Tatenbah je imel v tem času vse druge misli ter koval druge načrte.

Še je bil čas, da bi se rešil, ako bi namreč bil v resnici storil to, kakor je o njem mislil njegov prijatelj Lilienberg. Toda grofa Tatenbaha je omamila prikazen, ki jo je videl pri vedeževalki na Ptujskem polju v oni noči pred godom svete-ga Antona.

Ona krasna postava, ki mu je ogrnila vodski plašč okoli ramen, mu je stala vedno pred očmi. Naprej, naprej, mu je klicalo, da mu je že skoro zvenelo v ušesih, vedno višje, dokler ne doseže zaželjene časti. Ko se dvigne na razvalinah celjskega gradu zopet mogočna stavba in trdnjava, bo tamkaj gospodoval kot ponosni, mo-

Ste naročeni na list

NEDELJA

?

Izhaja vsak teden.

Prinaša vsakokratni nedeljski evangelijski in razlago ter druge podučne verske članke, razen tega pa resničen dogodljaj iz misijonov »Mladostni navihaneec — postane redovnik« in mične zgodbi za deco.

Stane mesečno samo 2 Din, celoletno 24 Din. Še danes si naročite NEDELJO po dopisnici na spodnji naslov:

Uprava NEDELJE, Maribor, Slomškov trg 20.